7.3.2018

Hallitusneuvos Ilkka Turunen

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden ympäristöterveydenhuollon tehtävien järjestämisvastuun siirtämisestä maakunnalta kunnalle (HE 148/2017 vp)

Pyydettynä asiantuntijalausuntonaan hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi eräiden ympäristöterveydenhuollon tehtävien järjestämisvastuun siirtämisestä maakunnalta kunnalle ilmoittaa valtiovarainministeriö kunnioittavasti seuraavaa.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eräiden ympäristöterveydenhuollon tehtävien järjestämisvastuun siirtämisestä maakunnalta kunnalle. Laissa säädettäisiin edellytyksistä, joilla maakunta voi sopimuksella siirtää eräiden ympäristöterveydenhuollon tehtävien järjestämisvastuun kunnalle tai kunnille. Esityksen mukaan järjestämisvastuun siirron edellytyksenä olisi, että järjestämisvastuun vastaanottavalla kunnalla tai kunnilla sekä siirron jälkeen myös maakunnalla on käytettävissään vähintään 30 henkilötyövuotta vastaavat henkilöresurssit elintarvikelain, terveydensuojelulain ja tupakkalain mukaisten viranomaistehtävien suorittamiseen. Sopimus järjestämisvastuun siirtämisestä olisi tehtävä viimeistään 31 päivänä heinäkuuta 2019 ja se tulisi voimaan vuoden 2020 alusta lukien.

Hallituksen esitys liittyy eduskunnalle 2.3.2017 annettuun hallituksen esitykseen maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi (HE 15/2017 vp). Tältä osin esitys liittyy erityisesti ehdotetun maakuntalain 6 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen ympäristöterveydenhuollon tehtävien järjestämiseen ja hoitamiseen.

Lakiehdotuksen 2 §:ssä määritellään mm. siirron kohteena olevat tehtäväkokonaisuudet. Pykälän 1 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan maakunta saa sopia sille terveydensuojelulaissa (763/1994), tupakkalaissa (549/2016), elintarvikelaissa (23/2006), maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain (999/2012) 58 c §:ssä sekä lääkelain (395/1987) 54 a – 54 e §:ssä säädettyjen tehtävien siirrosta yhdelle tai useammalle kunnalle. Momentin toisen virkkeen mukaan sopimuksella saadaan lisäksi siirtää eläinlääkintähuoltolaissa (765/2009) tarkoitettu eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuu sekä eläinsuojelulaissa (247/1996) tarkoitetut irrallaan tavattujen pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten talteenottoon ja tilapäisen hoidon järjestämiseen liittyvät tehtävät.

Hallituksen on tarkoitus 8.3.2018 antaa eduskunnalle ns. MAKU II HE (hallituksen esitys eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion

lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi), johon sisältyvien lakien on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2020 alussa. Tällä esityksellä toteutetaan mm. ehdotetun maakuntalain 6 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen ympäristöterveydenhuollon tehtävien siirto maakunnille. Valtiovarainministeriö toteaa, että ns. MAKU II HE sisältää muutosehdotuksia mm. nyt käsittelyssä olevan lakiehdotuksen 2 §:ssä mainittuihin lakeihin, lukuun ottamatta eläinsuojelulakia, jonka osalta maa- ja metsätalousministeriö on ilmoittanut valtiovarainministeriölle, että sen tarkoituksena on antaa vuoden 2018 aikana hallituksen esitys laiksi eläinten hyvinvoinnista, jossa otetaan huomioon myös maakuntauudistuksen vaikutukset. Maa- ja metsätalousministeriön ilmoituksen mukaan eläinten hyvinvoinnista annettavan lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2020 eli samanaikaisesti maakuntauudistuksen kanssa.

Valtiovarainministeriöllä ei ole huomautettavaa esityksen johdosta ja ministeriö puoltaa esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä.